

по силата на даденитѣ въ миналото привилегии дубровчанитѣ сѣ освободени отъ мита за пренасяне на стоки до града Одринъ¹⁾. Затова посланицитѣ трѣбвало да се снабдятъ съ специални грамоти отъ Мехмедъ паша до турскитѣ емини въ Пловдивъ, за да не имъ се събиратъ никакви мита. Същевременно се поръчва на посланицитѣ да се дадатъ дарове на самия паша. Както ще се види по-доле, турцитѣ не преставали да правятъ пречки на дубровнишкитѣ търговци дори до края на 16 в. и то най-вече въ Пловдивъ. Изглежда, че тѣ сѣ стремили да разширятъ митническата зона отъ Цариградъ не само до Одринъ, но и до Пловдивъ.

Дубровнишката колония въ Пловдивъ е била малка, състояща се отъ нѣколко кжши. Въ подробното описание на пътуването на венецианския посланикъ Соранцо отъ 1575 година се казва, че въ Пловдивъ пътницитѣ пренощували въ кжщата на дубровнишкия търговецъ Франческо Мили²⁾. Въ дневника на другъ единъ посланикъ Паоло Кантарина отъ 1581 г. се съобщава, че презъ това време въ Пловдивъ е имало само единъ дубровнишки търговецъ, понеже нѣкои сѣ отпътували, а други измрѣли. Скоро, обаче, се заселили други дубровчани. Две години следъ това въ пътописа на Андрея Волфъ се казва, че, подобно на София и Одринъ, въ Пловдивъ е имало заселени дубровчани и евреи³⁾.

Пловдивскитѣ дубровчани водили оживена търговия съ всички народности въ турскитѣ земи. Специално въ Пловдивъ, както и въ София, гдето евреитѣ съставлявали значителна колония, дубровчанитѣ били въ постоянни търговски връзки съ тѣхъ, както и съ българитѣ и турцитѣ. Отъ 1589 г. е запазенъ въ дубровнишкия архивъ единъ договоръ за уреждане задълженията между евреи и турци, чрезъ посредничеството на дубровнишкия търговецъ Радо ди Радо, представителъ на една много известна фамилия измежду дубровчанитѣ въ България. Отъ текста на този договоръ се разбира, че нѣкой си еврейинъ Иосифъ Намеръ отъ Пловдивъ билъ длъжникъ на единъ турчинъ отъ сѣщия градъ — Хаджи Хасанъ, кожаръ, за сума отъ 30,000 аспри, които били остатъкъ на едно задължение отъ 34,000 аспри. Турчинътъ натоварилъ за свой посредникъ дубровнишкия търговецъ Радо ди Радо, който да поръча на евреитѣ Моисъ Меламедъ и Иосифъ Аронъ Коенъ, живущи въ Сараево, да изпратятъ на казания Хаджи Хасанъ въ срокъ отъ 5 дни 57 турски аршина червени платове и др. манифактурни стоки¹⁾. Очевидно е, че споменатия дубровчанинъ е билъ търговецъ въ българскитѣ земи, бидейки самъ въ търговски връзки съ Дубровникъ и Сараево. Сѣщиятъ, навѣрно, е изнасялъ кожи отъ Пловдивъ, гдето ималъ сдѣлки съ турци-табаци и евреи, които търгували съ манифак-

¹⁾ „Gli Emini di Filipopoli, hanno mosso un garbuglio di nostri mercanti, volendo che contra ogni antico costume et dovere, i mercanti nostri per le loro mercantie, gli paghino un'tanto per la doana, come vi potrete informare da essi mercanti, et noi siamo franchi, come voi sapete per fino in Andrinopoli, per tutte mercantie, che detti mercanti, conducono nel paese Turchesco fino al detto luogo, perche per tal' causa si paga ogni anno il giumbrucho al Gran Signore . . .“ Lett. e com. т. 30 f. 227 (11. IV. 1568).

²⁾ Matković, Р. ц. с. Rad. т. 124 стр. 44.

³⁾ п. т. стр. 87.